



REPUBLIKA HRVATSKA  
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO  
U ŠIBENIKU

Broj: K-DO-16/02  
Šibenik, 6. lipnja 2011.  
SPL/SPL

DOCUMENTA	D
2.11.2012.	353/5-2012
PRIMLJENO	BRŠJ
PRILOGA	

ŽUPANIJSKOM SUDU U ŠIBENIKU

Na temelju čl. 42. st. 2. toč. 4. u vezi s čl. 203. st. 2. Zakona o kaznenom postupku ( «Narodne novine», broj: 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 115/06 - u daljnjem tekstu ZKP), podižem

OPTUŽNICU

protiv

1. ANTE BABCA, [REDACTED]

[REDACTED] u pritvoru proveo vrijeme od 20. ožujka 2002. do 9. travnja 2002., na slobodi,

2. MIŠE JAKOVLJEVIĆA, [REDACTED]

[REDACTED] u pritvoru proveo vrijeme od 20. ožujka 2002. do 9. travnja 2002., na slobodi,

da su dana 23. lipnja 1992. u poslijepodnevnom satima u Nos Kaliku, okr. Ante Babac u svojstvu zapovjednika desetine vojnih policajaca, koja imala zadatak sprovesti i vršiti osiguranje grupe od 12 ratnih zarobljenika koji su trebali izvršiti asanaciju terena na oslobođenom području Miljevaca, a okr. Mišo Jakovljević kao pripadnik te desetine vojnih policajaca, po povratku sa asanacije terena s navedenom grupom ratnih zarobljenika i dolaskom do pristaništa gdje su čekali prijevoz, protivno čl. 3. st. 1. toč. 1a Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. i čl. 44. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije iz 1977. ( Protokol I) okr. Ante Babac u jednom trenutku

V.B. - 3.10.2011

prema ratnom zarobljeniku Miroslavu Subotiću iz pištolja marke TT ispalio više hitaca, te ovaj od zadobivene strijelne ozljede pao na tlo i ostao ležati, da bi mu potom pristupio okr. Mišo Jakovljević i iz poluautomatske puške ispalio hitac u glavu, od kojih ozljeda Miroslav Subotić na mjestu preminuo,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava ubili ratnog zarobljenika,

pa da je time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnim zločinom protiv ratnih zarobljenika, označeno i kažnjivo po čl. 122. OKZ RH.

Stoga predlažem:

1. da se održi glavna rasprava pred naslovnim sudom kao stvarno i mjesno nadležnim,
2. da se na glavnu raspravu pozovu okrivljenici,
3. da se izvede dokaz

- ispitivanjem svjedoka Gojka Živkovića ( red. br. 124 i 125 spisa), Maria Barišića ( red. br. 126, 127 i 237 spisa), Mira Petkovića ( red. br. 128 i 129 spisa), Zvonimira Cigića ( red. br. 130 i 131 spisa), Francoisa Badurine ( red. br. 134 i 135 spisa), Branka Baice ( red. br. 136 spisa), Aljoše Gulina ( red. br. 137 spisa), Paška Abramovića ( red. br. 138 spisa), Tomislava Mrkovića ( red. br. 140 spisa), Damira Boršića ( red. br. 141 spisa), Roberta Nimca ( red. br. 142 spisa), Ivica Livaja ( red. br. 143 spisa), Nikole Nadoveze ( red. br. 193 i 194 spisa), Stevana Čuka ( red. br. 216 do 219, prijevod 223 do 225 spisa), Miroslava Bačića ( red. br. 229 spisa) i Darka Milkovića ( red. br. 233 i 234 spisa),

- ispitivanjem stalnog sudskog vještaka prof. dr. Dušana Zečevića,

- čitanjem i pregledom Zapisnika o ekshumaciji Županijskog suda u Šibeniku od 22. svibnja 2002. (red. br. 151 do 154 spisa), Zapisnika o kombiniranom sudskomedicinskom i balističkom vještačenju (red. br. 162 do 166 spisa), Zapisnika o ekshumaciji Vojnog suda broj Kir-286/92 (red. br. 58 i 59 spisa, preslika red. br. 19 do 21 spisa), fotodokumentacije očevida (red. br. 60 do 63 spisa, preslika red. br. 22. do 25 spisa), Spiska zarobljenih pripadnika neprijateljskih vojnika (četnika) uhićenih od strane Hrvatske vojske 21.6.1992. na području Miljevaca (red. br. 26 do 29 spisa), Izvješća VP 2135/27 od 25.6.1992. (red. br. 30 i 31 spisa), Posebnog izvješća 72. bojne Vojne policije, VP Šibenik od 24.6.1992. (red. br. 32 spisa), Posebnog izvješća 72. bojne Vojne policije, VP Šibenik od 26.8.1992. (red. br. 33 spisa), Preslike Knjige dežurstva (red. br. 34 do 37 spisa), preslike Zapisnika o primopredaji dokumenata između „Veritasa“ i Međunarodnog suda u Hagu sačinjen u Kninu 9.3.1995. (red. br. 38 do 48 spisa), dokumenta „Robert Nimac, Izjava od 2.2.1998.“, Dopisa Ministarstva obrane, Uprave vojne policije Klasa: 200-02/93-01128, Ur.br. 512-16/01-93-87 od 12.1. 1993. (red. br. 50 do 53 spisa), Zapovjedi Ministarstva obrane, Uprave vojne policije Klasa: 8/92-01-02, Ur.br. 512-23-03-92-238 od 8.12.1992. (red. br. 54 do 56 spisa).

### Obrazloženje:

Protiv okr. Ante Babca i Miše Jakovljevića provedena je istraga zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH, ubojstva ratnog zarobljenika Miroslava Subotića 23. lipnja 1992. u Nos Kaliku po povratku zarobljenika sa asanacije terena na oslobođenom području Miljevaca.

Ispitan u istrazi okr. Ante Babac je porekao učin kaznenog djela. Naveo je kako je u postrojbama HV od prvog dana, kao aktivna vojna osoba, i to uglavnom u postrojbi vojne policije. Da je dobio čin poručnika. Kako je bio uznemiren i u posebnom psihičkom stanju okrivljenik se nije htio dalje očitovati niti odgovarati na postavljena pitanja.

Okr. Mišo Jakovljević svoju je obranu dao u policiji u nazočnosti branitelja, te je u odnosu na kazneno djelo za koje ga se tereti naveo da nikad nije čuo za ime i prezime tog zarobljenika, niti ga je poznavao. Da mu je poznato da je za vrijeme vojne akcije na Miljevcima jedan zarobljenik tijekom same akcije, dok su padale granate na prvoj crti bojišnice pokušao pobjeći i da je prilikom pokušaja bijega ubijen iz vatrenog oružja. Osobno da nije pucao, niti mu je poznato tko je pucao u zarobljenika kao ni kako se zvao poginuli zarobljenik. Saznanja o tom događaju da ima od suboraca.

U obrani pred istražnim sucem okr. Jakovljević je ostao kod ranije dane obrane, te naveo kako je prošao sve djelove Miljevaca, pa i Nos Kalik ali da se ne sjeća ovog događaja. Vojni policajci da su uvijek bili zajedno i to ne samo u akcijama nego i kad se nakon dovršenih akcija vršila asanacija terena. U odnosu na imena osoba, svojih suboraca od kojih bi imao saznanja o ovom događaju okrivljenik je rekao da se tih imena, s obzirom na protek vremena ne sjeća.

Obrane okrivljenika su u suprotnosti s rezultatima provedene istrage te se kao takve ne mogu prihvatiti.

Kao prvo u odnosu na status i činjenicu usmrćenja Miroslava Subotića proizlazi, uvidom u presliku knjige s popisom ratnih zarobljenika da je Miroslav Subotić, zajedno sa još 17 zarobljenika, primljen u Vojni zatvor 21. lipnja 1992. u 23,30 sati. Uhićen je 21. lipnja 1992. u Širitovcima, s podacima da je pok. Obrada i majke Milice, rođene Subotić, rođen 10. listopada 1935. u Erveniku, gdje je i živio, Ervenik 140, seljak. Imenovani se kao ratni zarobljenik vodio na Spisku zarobljenih neprijateljskih vojnika (četnika) uhićenih od strane Hrvatske vojske dana 21. lipnja 1992. na području Miljevaca koji Spisak su sastavili u ime Vojne policije-V.P. 2135/27 22. lipnja 1992. vojni policajci Mario Barišić i Miroslav Paić. Uvidom u presliku knjige upisanih ratnih zarobljenika za Miroslava Subotića koji je unesen pod rednim brojem 9. stoji napomena „ostao na Miljevcima“. U priloženom Izvješću Vojne policije-V.P. 2135/27 od 25. lipnja 1992. kojeg je uputio Zapovjedništvu 72. bojne satniku Ivici Livaji zapovjednik VP Šibenik, Zvonimir Cigić, navodi se „dana 23. lipnja 1992. grupa od 12 radno sposobnih ratnih zarobljenika je izvedena i uključena u akciju pokapanja leševa neprijatelja u rejonu Miljevaca. Tom prilikom je ratni zarobljenik Miroslav pok. Obrada Subotić pokušao bijeg kad je smrtno stradao“.

Iz Zapisnika o ekshumaciji od 1. rujna 1992. koji je sastavio Vojni sud proizlazi da je provedena ekshumacija posmrtnih ostataka leša broj 3 sa mjesta ukopa na Nos Kaliku. Grobno mjesto da je od pristaništa udaljeno 30-tak metara a od rijeke Krke oko 5 metara, te se

nalazi među šibljem i granjem. Grobno mjesto da je bez vidljivih obilježja, a kroz širine 0,7 m i dužine 2 m. Liječnik vještak dr. Boris Brkić opisao je leš broj 3, na kojem se vide SMB hlače i ostaci potkošulje. Na glavi fraktura lijeve temporalne, lijeve zigomatične, nosne kosti i lijeve gornje vilice (maksile). Vlasište samo s lijeve strane, tamnosmeđe boje dužine 3 cm. Izrazite truležne promjene na cijeloj glavi. Desno za 2 cm od desne orbite jajoliki otvor promjera 2 x 1 cm sa frakturom kosti. Abdomen bez patoloških promjena osim truležnih. Lijeva ruka je kompaktna a na desnoj nedostatak šake. Na lijevoj ruci ostaci mekih tkiva prekriveni kožom, zahvaćeni saponifikacijom. Desna ruka više zahvaćena truležnim promjenama. Na nogama nema obuće, gole bez promjena, sa naglašenim truležnim promjenama posebno prstiju lijevog stopala. Riječ je o lešu muške osobe. O ekshumaciji je napravljena fotodokumentacija koja je u spisu.

Prema podacima tijelo je identificirano kao Miroslav Subotić i po predaji sahranjeno na groblju u Erveniku u obiteljskoj grobnici.

Posmrtni ostaci Miroslava Subotića ponovno su tijekom istrage ekshumirani 22. svibnja 2002. sa mjesnog groblja u Erveniku, zaseoku Subotići iz obiteljske grobnice.

Prilikom pregleda posmrtnih ostataka utvrđen je na desnom sljepoočnom dijelu ovalni defekt kosti koji se nalazi 2 do 3 cm od desne očne duplje. U predjelu lijeve očne duplje zahvaćajući i dio čela i dio sljepoočnog dijela nalazi se veliki defekt. Kada se razmaknu kosti ovog defekta uočava se da postoji i prijelom između obih tjemernih kostiju gdje se nalazi šav. Postoji višestruki prijelom lijeve strane baze lubanje, lijeve lične kosti i gornje čeljusti kao i nosne kosti. U lubanjskoj šupljini da ima zemlje ali nema mozgovine. Pregledom prsne šupljine nisu pronađeni znakovi ozljeda na organima kao ni na rebrima, kralježnici i prsnoj kosti. Pregledom trbušne šupljine na ostacima saponificiranih organa nisu uočeni znakovi ozljeda. Pregledom zdjelice nađen je na gornjoj polovini crijevne kosti desne strane zdjelice ovalni defekt koji slični na lijevak, a šira strana lijevka okrenuta je prema trbušnoj šupljini. Defekt na izlazu je promjera 1,5 cm. Ostale kosti zdjelice kao ni slabinski dio kralježnice ne pokazuju znakove prijeloma. Kosti nogu su čitave, a stopala nedostaju. Utvrđen je i nedostatak desne šake.

Provedeno je kombinirano sudskomedicinsko i balističko vještačenje po sudskim vještacima prof. dr. Dušanu Zečeviću i dipl. ing. Damiru Čatipoviću.

Vještaci su u svom mišljenju iznijeli da na temelju obdukcije proizlazi da su na mrtvom tijelu Miroslava Subotića pronađene ozljede koje odgovaraju dvjema strijelnim ranama od kojih se jedna nalazi na glavi a druga na desnom dijelu zdjelice. Ozljeda na glavi da predstavlja prostrijelnu ozljedu koja započinje ulaznom strijelnom ranom desno sljepoočno i izlazom u lijevom čono-sljepoočnom dijelu. Strijelni kanal da je išao od desna na lijevo, najvjerojatnije vodoravno. Ova prostrijelna rana da predstavlja tešku i po život opasnu ozljedu. Druga strijelna rana nalazi se na desnoj bočnoj strani zdjelice. Smjer strijelnog kanala išao je od desna u lijevo i nešto prema dolje (najvjerojatnije). Zbog postmortalnih promjena ulazna i izlazna rana se vanjskim pregledom nije mogla utvrditi pa ih zbog toga dr. Brkić 1.9.1992. nije opisao. Ova se rana mogla utvrditi jedino obdukcijom što 1. 9.1992. nije učinjeno. Ovom strijelnom ranom je moralo doći i do ozljede crijeva pa zbog toga i strijelnu ranu zdjelice valja označiti kao tešku i po život opasnu ozljedu.

Na temelju obdukcije proizlazi da je Miroslav Subotić umro zbog prostrijelne ozljede glave. Dvije strijelne ozljede da su nastale od ispaljenih hitaca iz vatrenog oružja.

Ozljeda desne strane zdjelice prema nalazu obdukcije je mogla nastati pucanjem bilo iz kratkog ili dugog vatrenog oružja, dok se kod ozljede glave isključuje kao sredstvo izvršenja kratko oružje, pa tako i najprobavniji pištolj marke „TT“, cal. 7,62 mm, početne brzine metka od 440 m/sek.

U istrazi su ispitani svjedoci, pripadnici Vojne policije, i to oni koji su bili u grupi vojnih policajaca koja je vršila osiguranje ratnih zarobljenika kritične prigode, te drugi pripadnici koji po svom položaju i ulozi imaju određena saznanja o događaju, kao i dva svjedoka koji su u to vrijeme bili ratni zarobljenici i koji su sudjelovali u asanaciji terena.

Ispitani svjedok Gojko Živković u svom je iskazu naveo kako je 23. lipnja 1992. vršena asanacija terena na Miljevcima. Da je krenulo 11 pripadnika VP, sa zapovjednikom desetine Antom Babcem, te 12 zarobljenika iz zatvora u Kulinama. Išli su autobusom kojim je upravljao Zdravko Cigić. Ukupno 23 osobe.

Izvršena je asanacija, a u poslijepodnevnim satima da su se vraćali na Nos Kalik. Išli su u koloni po jedan, izmiješani vojni policajci i zarobljenici. On da se nalazio na začelju kolone. U trenutku kad je veći dio te kolone, na čelu koje je bio okr. Ante Babac došao blizu pristaništa, da je začuo pucanje iz pištolja. Da je stao, zamislio se i pričao sa Miroslavom Bačićem vojnim policajcem koji je bio uz njega. Tada još nije mogao vidjeti što se događa, a kad je došao na jednu blagu uzbrdicu, da je mogao vidjeti ostali dio kolone ispred sebe. Da su stajali u jednoj grupi, dok je okr. Babac bio ispred te grupe na udaljenosti od 15-tak metara, ispred jednog zarobljenika i da je tada vidio da okr. Babac iz pištolja s te udaljenosti puca u tog zarobljenika. Odmah nakon tog pucnja zarobljenik je pao na tlo. Da je bio udaljen od okr. Babca 20-tak metara a od zarobljenika još i manje, tako da je bio u poziciji da mu je zarobljenik bio bliže od okr. Babca. Vidio je kako je druge zarobljenike uhvatio strah, panika, pa da se tada okr. Babac okrenuo prema grupi zarobljenika i gledao njihovo ponašanje. Ostali policajci da su na neki način pokušali smiriti ostale zarobljenike. U jednom trenutku da se iz grupe izdvojio okr. Mišo Jakovljević, prošao pored okr. Babca, došao u neposrednu blizinu zarobljenika i u njega uperio poluautomatsku pušku i na udaljenosti od pola metra ispalio u njega hitac i to čini se baš u glavu, jer su kasnije kad su se okupili oko tog zarobljenika vidjeli da mu je izbijeno oko. Prije nego što je okr. Mišo Jakovljević ispalio metak da zarobljenik nije davao znakove života. Da zna da je okr. Jakovljević odmah tu, na licu mjesta, rekao da nije htio opaliti metak u zarobljenika, da je puška slučajno opalila te da je nakon toga povraćao. Jedini koji je imao pištolj da je bio zapovjednik okr. Babac, jer je bilo vrlo malo pištolja i imali su ih uglavnom zapovjednici ili vođe grupe, pa je tako ovog puta bio zadužen okr. Babac. Nakon toga da je Babac naredio četvorici zarobljenika da iskopaju jamu i sahrane tijelo pokojnika što su i učinili.

Pojasnio je da je prvi put čuo nekoliko hitaca, a drugi put vidio 2 ili 3 hica koja su upućena prema zarobljeniku od strane okr. Babca. Okr. Mišo Jakovljević da je iz grupe izašao 2 ili 3 minute nakon što je okr. Babac ispalio druge hice iz pištolja. Kad je okr. Babac ispalio ove hice koje je vidio, da su on i zarobljenik bili okrenuti jedan prema drugome, licem u lice. Nakon ovoga da se pričalo da je zarobljenik pokušao bježati, da je zbog toga pucano na njega. Iza zarobljenika da je bila neka šuma, gusto šipražje.

O događaju da je obavijestio Zvonimira Cigića, i to usmeno. Da ima saznanja da je kasnije Cigić uz Branka Baicu uzimao izjave vojnih policajaca, koje je imao priliku vidjeti, a stajalo je da je ovaj zarobljenik pokušao bježati, te da je zbog toga okr. Ante Babac pucao u njega.

Ovaj svjedok se očitovao i vezano za tekstove koji su objavljeni preko Interneta, izjavu Nikole Nadoveze, koju je vidio i u sudskom sporu koji vodi protiv Maria Barišića i tjednika Globus u kojoj se njega spominje kao jedinog koji bi ubio ovog zarobljenika. U tom se smislu očitovao da tog Nikolu Nadovezu ne poznaje, da je on iz Konjevrata, a ta osoba vjerojatno iz Ićeva, te da ne zna je li on dobar sa svjedokom Barišićem i zna li ga otprije, no da misli da se znaju, jer da su njih dvojica iz susjednih sela i da su radili skupa u Ražinama. Nadalje, svjedok Živković je negirao da bi se hvalio time da je on ubio ovog zarobljenika.

Svjedok Mario Barišić u istrazi je ispitan u dva navrata. U svom prvom iskazu je naveo kako je radio u krim. službi Vojne policije u Šibeniku, koja je bila pod neposrednim zapovjedništvom 72. Bojne vojne policije u Splitu, te kako zna da su 21. lipnja 1992. odmah nakon akcije Miljevci bili dovedeni ratni zarobljenici koje je on sa kolegom Paićem popisao i uzeo osobne podatke. Sutradan da su dovedena još trojica, tako da ih je bilo 17.

Dana 23. lipnja 1992. da se nalazio u prostorijama VP na Šubićevcu, zajedno sa Cigićem, Živkovićem, Paićem, Petkovićem, Milkovićem, Babcom i drugim vojnim policajcima kojih se ne sjeća. Po zapovjedi Davora Škugora, zamjenika zapovjednika 113. brigade, koju je primio, da je zarobljenike trebalo odvesti radi asanacije terena na Miljevce, pa da je zapovjednik VP Zvonimir Cigić organizirao tu asanaciju i da je odredio da vođa vojnih policajaca bude okr. Babac, dok da je Živković kazao da će biti on, pa da je ostalo na tome da vođa bude Gojko Živković. Planirani su detalji akcije, tražene lisice za osiguranje zarobljenika a oko 9,00 sati je došao Davor Škugor koji je dao jednu knjižicu sa uputstvima o provođenju asanacije i da je grupa krenula.

U večernjim satima da je saznao od Cigića da je na Miljevcima napravljena glupost, da je netko ubio zarobljenika, Miroslava Subotića, te je bio zabrinut i nije znao što da napravi. Da mu je kazao da je stvar ozbiljna i da treba izvijestiti svoje nadređene u Splitu. Cigić mu je odgovorio da će se posavjetovati s Brankom Baica iz pravne službe i vidjeti što će napraviti. Da misli kako je ovaj obavijestio svoje pretpostavljene u Splitu, kao i da je obavio obavijesne razgovore sa vojnim policajcima u čemu da je sudjelovao Baica kao stručna osoba. Kao djelatnik krim. službe i on da je izvijestio svoje pretpostavljene, prvo telefonski a zatim pisano, i to Ivicu Livaju. Pisano izvješće da je poslao nakon što je u zatvoru Kuline razgovarao sa zarobljenicima, Nikolom Nadoveza koji je iz sela Ićevo i kojeg zna od ranije, koji da mu je rekao kako je Subotića ubio Gojko Živković, tako da je Živković izdvojio Subotića iz grupe i ubio ga. Nadoveza da je rekao kako Živkovića zna otprije jer da su zajedno radili. Ispitao je i zarobljenika Stevana Čuka koji mu je rekao da je u tom ubojstvu sudjelovala još jedna osoba, a po opisu koji mu je dao da ne bi odgovarala Gojku Živkoviću.

Nakon tog izvješća da je razgovorao sa Zvonimirom Cigićem koji je kazao da će obaviti razgovore s vojnim policajcima, a također je obavio razgovor sa svojim pretpostavljenima u Splitu, gdje se i dogovorio da se ovaj događaj prikrije na način da je zarobljenik bježao i da je zbog toga ubijen. U svemu tome da je tražio stručnu pomoć g. Baice, pa da je ostao zatečen takvom izjavom i odgovorio mu da službenik krim. policije mora u ovom predmetu postupati.

Kasnije da je razgovorao sa Robertom Nimcem koji je brodom otišao po zarobljenike, koji mu je ispričao svoju verziju događaja, te mu rekao da to nije napravio Živković, već okr. Babac i jedna osoba koju nije htio imenovati. U osmom mjesecu da je došlo do razmjene zarobljenika, pa da je nastala panika i u samom vrhu VP zbog Subotića, da

je tada poslao izvješće o događaju i dodao i Nimca. Njegovo ovlaštenje je bilo da postupa u ovom predmetu, ali da misli da je sve zaustavljeno iz zapovjedništva i vrha VP, što su kasnija događanja potvrdila. Da je pitao za izjave koje su vojni policajci dali pravnoj službi ali da ih nikad nije dobio.

Da se sjeća da je čuo od Cigića da su po povratku neki vojni policajci povraćali i imali problema tako da je dvojicu pustio na odmor da se smire i zaborave na ovaj događaj a među njima i okr. Mišu Jakovljevića.

U vrijeme događaja da je bio zapovjednik krim. službe satnije VP u Šibeniku. Neposredni zapovjednik da mu je bio Ivica Livaja u Splitu. Njegov neposredni zapovjednik u satnji da je bio Zvonimir Cigić i da je slušao njegova naređenja.

Pri ponovnom ispitivanju svjedok Barišić je dodao da mu je Robert Nimac kazao da je Subotića ubio okr. Ante Babac. Novinar Stanko Ferić da mu je rekao kako je u njegov ured došao sam okr. Babac i kazao mu da je on ubio Miroslava Subotića i da nije istina ono što je je on govorio da je to učinio Gojko Živković. Prvu informaciju o tome da je ubijen Miroslav Subotić da je dobio od vojnih policajaca koji su bili na mjestu događaja. Da je zbog toga nastala strka pri povratku i da mu je Zvonimir Cigić, zapovjednik satnije, prvi kazao da je ubijen Miroslav Subotić. Istu večer po povratku zatvorenika da je obavio razgovor sa svjedokom Nikolom Nadoveza, koji mu je rekao kako je Subotića ubio Gojko Živković. Dalje mu je rekao kako on Gojka Živkovića pozna jer su prije rata radili u tvornici u Lozovcu. Ukoliko ovaj svjedok govori da Živkovića nije poznao otprije da ne govori istinu jer da postoji dokumentacija o tome koja je pribavljena nakon VRA Oluja, pa je u tom smislu svjedok dao na uvid dokument koji je preslikan, koji je inače već u spisu pod rednim brojem 40 i 41 spisa, a sadrži izjavu Nikole Nadoveze koju bi dao 21. studenoga 1993. u prostorijama Glavnog štaba SVK. Svjedok Barišić je nadalje ponovio da je zadatak za asanaciju terena na Miljevcima došao od Škugora, da su bili određeni okr. Babac i Jakovljević i drugi vojni policajci, a tko je konkretno zapovjedao da nema saznanja, da nije siguran je li to bio okr. Babac ili Živković.

Svjedok Miro Petković, u svom je iskazu naveo kako je zajedno sa Barišićem, Živkovićem, okr. Babcem i dr. bio kod zapovjednika Zvonimira Cigića kad je nazvao Škugor radi organiziranja asanacije terena. Trebali su je provesti zarobljenici te da je bilo govora o tome tko će provesti, tko će zapovjedati, tko će ići zajedno. Cigić da je razmišljao o Babcu, ali da je Živković tada kazao da on želi biti zapovjednik. Misli da je i dan danas tajna tko je bio pravi zapovjednik tog voda.

Sutradan ujutro da je po pozivu došao kod Cigića na razgovor, kad mu je ovaj rekao za ubojstvo tog zarobljenika, da ne zna što će napraviti, da je ovaj pokušao bježati i da je zbog toga ubijen. Rekao mu da je to nelogično, jer da su vojni policajci imali lisice i da pretpostavlja da su zarobljenici bili vezani pa da je nelogično da bi netko pokušao bježati. Da je Cigića pitao tko je to učinio te mu je rekao da je to učinio okr. Babac a da ga je dokrajčio Živković. U kasnijim razgovorima sa Živkovićem da mu je ovaj potvrdio da je ubio tog zarobljenika. Živković da je bio čudan, da ne zna s kojim je ciljem i zadatkom došao u VP, jer se sjeća da je sve teže zadatke i akcije izbjegavao a kod sebe imao adrese 13 slobodnih stanova. Okr. Babac da je bio pouzdan, perfekcionista, neiskvaren. Da ga je pitao što mu je bilo kad je ovo počinio, te da bi zastao, pogledao u oči, raširio ruke i bez odgovora slijegao ramenima.

Svjedok Zvonimir Cigić u svom je iskazu potvrdio kako je bio zapovjednik satnije VP u Šibeniku. Nakon akcije Miljevci da su ratni zarobljenici smješteni u vojarnu Kuline. Dana 23. lipnja 1992. da je telefonom nazvao dozapovjednik 113. brigade, pomoćnik za logistiku Davor Škugor i izvijestio ga da je potrebno organizirati asanaciju terena, pokapanje mrtvih na Miljevcima. Istog jutra da je Škugor s dr. Hemerichom došao u vojarnu na Šubićevcu radi asanacije i da su dogovorili da će zarobljenici otići na asaniranje terena jer je HV na tom području zauzela položaje, mrtva tijela su ležala naokolo i prijetila je opasnost od zaraze. Da je malo negodovao zbog organizacije, što moraju ići zarobljenici, no da mu je Škugor rekao kako oni iz Knina nisu pristali preuzeti tijela tako da to moraju izvršiti na ovaj način. Dr. Hemerich da je dao upute kako asanaciju treba vršiti, a on kao zapovjednik da je trebao odrediti zapovjednika desetine koja će otići na Miljevce sa zarobljenicima, pa da misli da je odredio za zapovjednika okr. Antu Babca. Dok su vodili taj razgovor da je tu bilo dosta vojnih policajaca, Živković, Barišić, Petković, jer su bili u dvorištu policije. Iako je kazao da misli da je okr. Babac bio određen za zapovjednika, da je njegova zapovijed bila jasna i konačna i u pogledu određivanja zapovjednika i zato misli da je zapovjednik bio Babac. Prikupili su lisice za vezivanje u dovoljnom broju za svakog od vojnih policajaca.

Kad se desetina vratila, u poslijepodnevnom ili večernjim satima da ga je zapovjednik desetine, okr. Babac izvijestio da je ubio jednog zarobljenika, Miroslava Subotića koji je na popisu i nije se vratio sa Miljevaca, te mu dao objašnjenje zašto je to učinio, da je zarobljenik pokušao bježati i da ga je zbog toga ubio. On da mu je to podnio i u pisanom izvješću i da je naredio i dopunu izvješća, na način da je zatražio od četvorice vojnih policajaca da mu dostave svoja izvješća onog što su vidjeli. Iz tih izvješća da je proizlazilo da je doista taj zarobljenik pokušao bježati i da ga je zbog toga okr. Babac ubio. Ne sjeća se koje je oružje imao okr. Babac kao zapovjednik desetine, niti koje su oružje imali ostali vojni policajci. Svaki od njih da je bio zadužen za neko naoružanje. O svemu da je izvijestio nadređene, i to baš zapovjedništvo VP u Splitu, što je radio svaku večer, a oni da su dalje izvještavali Zagreb. Da se jasno ne sjeća no da je moguće o događaju razgovarao sa Petkovićem i Barišićem. Nadalje, u odnosu na određene tvrdnje da bi ovo napravio Gojko Živković svjedok je rekao da je to napravio Živković, da je on ubio ovog zarobljenika onda bi sigurno protiv njega vodio neki postupak. Ali da to nije točno, te da se u niti jednom momentu i kombinaciji Živković nije spominjao.

Nije spominjan okr. Mišo Jakovljević, ali da je kao vojni policajac bio tu, podnio izvješće, te da je Jakovljeviću odobrio dopust kao i Mrkoviću, jer da su njih dvojica bili najmlađi, cijeli da dan da su gledali leševe i da je vjerojatno zbog toga došlo do problema kod njih.

Okr. Babac da je bio primjeren vojni policajac, kakvo mišljenje je o njemu imao i Mario Barišić kada je bio zapovjednik satnije te ga je imenovao zapovjednikom voda.

Svjedok Cigić je negirao da je bilo što želio prikriti u vezi s ovim događajem, već da je o istom pribavio izvješća i izvijestio nadređene. Da je izjave uzeo od četiri ili pet vojnih policajaca, ali da se ne sjeća je li među njima bio Gojko Živković. U Vojnoj policiji da su dobivali usmene i pisane naputke o raznim postupanjima, posebno za zarobljenike. Njihovi zarobljenici da su imali poseban, specijalan tretman u skladu s međunarodnim konvencijama, tako da može tvrditi da su imali smještaj i postupanje na visokoj razini, jeli su istu hranu koju je jela i HV. Ne sjeća se da je postojao poseban naputak za slučaj bijega, no da je možda bio.



Svjedok Francoise Badurina je u vrijeme događaja bio vojni policajac. O samoj akciji zna da je bila donesena odluka da se ide na Miljevce, zajedno vojni policajci i zarobljenici radi pokapanja tijela mrtvih neprijateljskih vojnika. Tko je tu odluku donio i tko je zapovjedao akcijom da mu nije poznato. Jedan dio da je išao autobusom, a on da je išao osobnim vozilom, pa kako su kasnije prevezeni na Miljevačku stranu a grupa već otišla, to da je s Matom Franin Pećarica i Gracinom, po nadimku Boće ostao čekati na pristaništu. Negdje oko 14,00 sati da su vidjeli kako lagano prema obali počinju dolaziti vojni policajci i zarobljenici. Da su sjedili na betonskom pristaništu. Tu da je u neposrednoj blizini jedna kućica. Sjedio je u pravcu sjever-jug, a vojni policajci i zarobljenici da su dolazili njemu s desne strane, iz smjera istoka. U jednom trenutku da je čuo nekakvu galamu, žamor. Podigao se i nije ništa osobito vidio, da bi nakon toga čuo dva tri pucnja, ali nije mogao razabrati iz kojeg je oružja pucano. Kad je čuo taj pucanj da se ponovno podigao. I dalje je bila gužva, galama, svi su stajali u krugu a onda je malo dalje vidio okr. Babca i jednog zarobljenika koji je bio ispred njega. Okr. Babac mu je bio okrenut leđima, a zarobljenik u bočnoj poziciji, od njega 20-tak metara, da je čuo kako više tom zarobljeniku „stoj“, tako da je ocijenio da je ovaj pokušao bježati. U takvoj poziciji da je čuo još dva tri ispaljenja, koja je ispalio ponovno okr. Babac. Tada je vidio da je zarobljenik pao, pa su obratili pažnju na ostale da se ne bi razbježali. Okr. Mišu Jakovljevića da nije vidio, ali pretpostavlja da je bio u toj grupi jer da je s njima otišao pa da se s njima i vratio. Mjesto gdje je zarobljenik pao je u neposrednoj blizini obale rijeke, ali odmah ispred njega na mjestu gdje je pao nalazi se trstika, šaš, drveće, tako da iz svega zaključuje da je pokušao bježati. Da zna da je bilo naređeno, ali ne zna od koga da se taj zarobljenik pokopa na obali rijeke. Gojka Živkovića da nije zapazio u toj situaciji, a koliko zna Jakovljević nije pucao iz puške.

Svjedok Tomislav Mrković u svom je iskazu naveo kako je bio u grupi vojnih policajaca koja je otišla tog dana na Miljevce s ratnim zarobljenicima radi pokapanja mrtvih iz akcije Miljevci. U grupi da ih je bilo desetak, nekoliko Vodičana, dok ostale nije poznavao. Tko je bio zapovjednik da ne zna, ali po činu da je to mogao biti okr. Babac, jer da osobno nije čuo naređenje da on bude zapovjednik. Dolaskom do pristaništa na Nos Kaliku da su krenuli pješice prema Miljevcima. S njim u društvu da je bio okr. Mišo Jakovljević i da su njih dvojica bili zaduženi za dvojicu zarobljenika. U povratku i spuštanju na pristanište da su dolazili on i okr. Mišo Jakovljević te ovi zarobljenici. Da se radi o maloj uskoj, kozjoj stazi kojom se stiže na pristanište. U jednom trenutku da je čuo neku galamu, gužvu, te čuo neke pucnjeve, ali da ništa nije vidio. Kad je čuo pucnjeve da je legao na zemlju bojeći se da ga ne pogodi metak. Naime, da se cijeli taj dan pucalo, tako da nije bilo moguće ocijeniti odakle uopće dolazi pucanj, a posebno jer se bojao da ga ne pogodi metak. Po prestanku pucnjeva koji su bili malo bliži i koje je čuo da se ustao. Da je tada vidio tog zarobljenika koji je ležao mrtav na zemlji, ali da nije vidio u kojem je položaju bio niti da je zapazio raspored ljudi oko njega. Uglavnom svi su se tu okupili, tako da ne može reproducirati detalje da ne bi što krivo rekao. Jedino čega se sjeća je da su tog zarobljenika pokupali tu uz rijeku gdje je i ubijen i da su ga pokopali ostali zarobljenici. Da je čuo priču da je okr. Babac pucao u tog zarobljenika, ali da ne zna je li to čuo odmah ili kasnije. On i okr. Mišo Jakovljević da su bili jedan pored drugog kad su čuli pucnje i koliko je njemu poznato okr. Jakovljević nije pucao u tog zarobljenika. Svjedok Mrković je nadalje iskazao da vojnog policajca Gojka Živkovića zna, ali da ne zna gdje je on bio u momentu kad je čuo pucanj, kao ni da li je uopće bio s njima. Koje je oružje imao okr. Babac da mu nije poznato, a niti je povodom ovog događaja davao neko izvješće zapovjedniku, netko da je a tko da sada ne zna. U vezi s ubojstvom tog ratnog zarobljenika Subotića da je čuo priču da je ovaj pokušao bježati i da je u tom ubijen. U odnosu na postupanje okr. Jakovljevića, upoznat s iskazom svjedoka Živkovića koji je kazao kako je okr. Jakovljević došao do zarobljenika koji je ležao na zemlji i iz puške ispalio metak,

svjedok je rekao da mu je ta činjenica nepoznata. Isto tako da mu nije poznato je li tamo bio vojni policajac Robet Nimac, kao ni Damir Boršić.

Svjedok Miroslav Bačić u svom je iskazu potvrdio da se sjeća događaja iz lipnja 1992. nakon oslobađanja Miljevac, kad je vršena asanacija terena. Da je tu bilo dosta vojske, vojnih policajaca i zarobljenika koji su vršili asanaciju. Okr. Antu Babca poznaje, da je on bio djelatna vojna osoba i cijelo vrijeme da je bio s njim, sve do njegovog pritvaranja, kad je izgubio status djelatne osobe. Okr. Mišu Jakovljevića da zna ali da s njim nije bio toliko blizak. Koliko se sjeća on je bio u pričuvu, nije imao status djelatne vojne osobe. Opisao je kako su kolima išli do Slapova Krke, a zatim brodom do podnožja sela Nos Kalik. Koliko je tura bilo da se ne sjeća, uglavnom da su bili određeni zadaci koji će se konkretno izvršavati na terenu i to po grupama. Da se sjeća kako su tu bili okr. Babac, Jakovljević, zatim Živković i drugi, kojih se ne može sjetiti. Nakon asanacije terena da su se vraćali na isto mjesto gdje su izašli iz broda, na Nos Kalik i da su prolazili pored nekih kuća i vikendica uz rijeku. Da je bio zadnji u koloni a s njim da je bio Gojko Živković. Upravo kad su se spuštali ušćem prema rijeci da su se čuli pucnji. Da nije vidio niti zna tko je pucao. Tu da je bilo razne vojske i da doista ne zna tko je pucao. Na ušću gdje su čekali brod da su se više manje svi skupili i onda da je saznao da je jedan od zarobljenika ubijen. Da ga nije vidio jer nije tamo išao, već da je ostao na mjestu gdje su se zaustavili. Išao je na začelju jer su morali pratiti zarobljenike, koji su zbog velikog hoda dobili žuljeve i žalili se da ne mogu brzo hodati. Tu na mjestu događaja da se nije ništa pričalo te da je bio iznenađen kad je pritvoren okr. Babac. Kasnije po povratku u Šibenik da je saznao da je navodno bio nekakav pokušaj bijega. U brodu na povratku da se vidio sa okr. Babcem ali da nisu o ovom pričali, da su bili umorni i da nije bilo volje za ništa. Na pitanje tko bi bio zapovjednik u toj akciji svjedok Bačić je naveo da u to vrijeme to još nije bilo ustrojeno već da se imenovalo s vremena na vrijeme i od potrebe do potrebe, pa da tako zna da je okr. Babac kasnije bio zapovjednik voda. U to vrijeme da je u uporabi bilo oružje bivše JNA i to TT pištolji, drugog oružja da nije bilo, tako da sumnja da je netko od policajaca imao dugo oružje, a ako je da se toga ne sjeća.

Kao svjedok je ispitan Branko Baica, koji je rekao da je u to vrijeme radio kao pomoćnik za pravna pitanja u 113. brigadi, a kako je svaka VP bila brigadno organizirana te je pri svakoj brigadi bila vojna policija to da je bio zadužen za Vojnu policiju. S njima da je imao svakodnevne kontakte ali ne u pogledu postupaka prema njihovim djelatnicima jer za to nije bio nadležan. O samom događaju koji je predmet postupka da nema neposrednih saznanja. Sve da je saznao posredno. Zapovjednik Cigić da ga je susreo i rekao mu što se dogodilo, da je jedan zarobljenik ubijen prilikom pokušaja bijega. Tražio je savjet pa mu rekao da od sviju uzme izjave i sačini izvješće, koje da dostavi službi u Splitu. Cigić mu je potvrdio da je to napravio, a od njega da je pitao savjet kako da napravi to izvješće, jer da takvih događaja nije bilo na našem području i da nije imao iskustva u smislu postupanja u takvim izvanrednim situacijama i on mu je savjet dao. Naknadno da je Cigić potvrdio da je postupio na način kako ga je savjetovao i poslao izvješće u Split.

Svjedok Darko Milković iskazivao je o svojim saznanjima vezanim uz događaj koji je predmet ovog postupka te dijelom i o tadašnjem stanju u vojnoj policiji. Potvrdio je da je sudjelovao u VRA Miljevci u kojoj da je spasio život jednom našem vojniku. U toj akciji da je zarobljeno 15-tak neprijateljskih vojnika koji su odvezeni u zatvor u Kulinama. Što se pak tiče ovog događaja da u tome nije sudjelovao no da je bio u prometnoj službi te da je osigurao materijalno tehnička sredstava za prebacivanje zatvorenika zajedno sa osiguranjem. Naime, da je čuo za zahtjev Davora Škugora da se izvrši pokapanje poginulih neprijateljskih vojnika u akciji Miljevci, te su od njega tražena vozila za prijevoz. Da ne zna tko je od ljudi

bio određen, niti je u tome sudjelovao jer to nije njegova nadležnost. Isto tako da nije siguran tko je bio zapovjednik voda, ali da zna da je Gojko Živković bio određen za voditelja osiguranja vojnih policajaca i ovih zarobljenika. Tko ga je odredio da mu nije poznato. Tek kasnije da je saznao da su tamo išli okr. Babac i okr. Jakovljević i da je bila cijela desetina vojnih policajaca. U večernjim satima da je procurila priča da je jedan ratni zarobljenik ubijen. Od koga je to procurilo ne zna. Otvorena je istraga od strane vojne policije koja je imala dva pravnik Branka Baicu i Mirka Veleglavca koji su obavljali razgovore i uzimali izjave. Zapovjedništvo vojne policije da je odredilo da to bude vojna tajna i da se stavi ad acta. Naime, da to nije bila tajna u smislu tajne, nego da se ne širi među djelatnicima, da su bili svjesni greške i neobavljenog posla. U odnosu na ubojstvo Subotića da nema detaljnih saznanja, ali 3-4 dana nakon toga da je saznao da je zapovjednik 142. brigade Nikola Vujić pisao izvješće prema UNPROFOR-u da je Subotić stradao u akciji i da je takvo izvješće išlo prema Crvenom križu. Da time hoće reći da se slučaj zataškavao, ali da je nalog ili naređenje za to stiglo s nekog drugog mjesta i da se o tome među sudionicima šutilo i prikrivalo. Činilo mu se da Živković sam tu kao nešto priznaje, da bi u stvari na takav način želio prikriti, a sebe istaknuti. No kada je zatvoren, kad je proradila savjest da mu je počeo govoriti koje bi osobe to navodno izvršile, što misli da je rekao i na sudu. Tada da počinje međusobno optuživanje i iznošenje svih detalja. Prije toga da je Živković napredovao, otišao s Maglovom i dobio čin, a da je okr. Babac također dobio unaprjeđenje, dok se okr. Mišo Jakovljević skinuo. U odnosu na Gojka Živkovića svjedok je naveo da je on bio čak i naivan da se želio isticati gdje treba i ne treba, da je navodno imao hipoteku prošlosti, da su mu roditelji bili u partizanima, da je bio komunjara, radio u tvornici u Lozovcu, pa da je to vjerojatno bio razlog što se isticao i da to nitko od zapovjednika nije mogao spriječiti niti utjecati na njega.

Svjedok Damir Boršić je u vrijeme događaja radio u zatvoru Kuline na osiguranju zatvorenika, kao zapovjednik desetine pri osigurnaju pritvora. Zna da su jedno jutro došli vojni policajci i kazali da trebaju nekoliko pritvorenika odvesti na Miljevce radi asanacije terena i pokapanja mrtvih. Te policajce da nije poznavao, rekli su mu da su došli po zapovjedi zapovjednika Cigića, da su nasumce odabrali nekoliko pritvorenika, ne zna koliko 8, 10 ili više, da ih nije niti popisao. Kad su se poslijepodne vratili da ih je pitao da jedan nedostaje na što da mu je kazano da je jedan pokušao bježati i da je ostao na Miljevcima. Na njegov upit da mu je odgovoreno da je o tome izvješten njihov zapovjednik. Da je imao popis tih pritvorenika i da misli da je stavio naznaku pored ovog Subotića „ostao na Miljevcima“.

Svjedok Aljoša Gulin je iskazao da poznaje i okr. Babac i svjedoka Živkovića, s tim da je za okr. Babca naveo da ne zna je li bio zapovjednik voda ili desetine, a za Živkovića je li bio zapovjednik desetine. Što se pak tiče samog događaja da je tek načuo da je na Miljevcima u pokušaju bijega ubijen jedan zarobljenik.

Svjedok Paško Abramović je vodio knjigu dežurstva preslika koje se nalazi u spisu pod red. br. 34, 35. i 36, ali je naveo da nije njegov rukopis sa datumom 23. i 24. lipnja osim možda nešto pri kraju 23. lipnja. U knjigu dežurstva da je unosio ono što mu je dojavljeno u službi, a o smrtnom stradavanju Subotića da nije ništa čuo.

Svjedok Robert Nimac je izjavio da nije bio u grupi koja je bila na Miljevcima, već je u vrijeme događaja bio na drugom mjestu, ne zna točno gdje. Da nije čuo niti što zna o tome tko bi usmrtio ovog zarobljenika. Pisana izjava s njegovim potpisom koja se nalazi u spisu da ne potječe od njega, da on takvu izjavu nije dao Mariu Barišiću, niti je potpisao, niti je poznavao Barišića u to vrijeme. Potpis da sliči njegovom ali on tu izjavu nije potpisao. Naime, u spisu na str. 49 postoji izjava dana pod imenom Roberta Nimca i s potpisom, od 2.

veljače 1998. u kojoj bi on pod materijalnom i kaznenom odgovornošću ponovio izjavu koju je dao zapovjedniku krim. službe Mariu Barišiću u vezi ubojstva Miroslava Subotića na rijeci Krki u Nos Kaliku 23. lipnja 1992. U toj izjavi stoji da je vidio vojnoj policajca Antu Babca kako jednog ratnog zarobljenika izdvaja iz grupe, koju su natjerali na „kupanje“ u rijeci i odvodi ga dvadesetak metara od rijeke te vadi iz futrole pištolj marke „TT“ i zatim puca mrtvo hladno u ratnog zarobljenika i ubija ga s nekoliko metaka. Pokojnika da je pokopala nekolicina drugih ratnih zarobljenika desetak-petnaest metara od pristaništa s lijeve strane gledajući s Krke. Putem prema zatvoru da je saznao da je Ante Babac ubio ratnog zarobljenika Miroslava Subotića, koji je zarobljen na Miljevačkom platou 21. lipnja 1992.

Svjedok Ivica Livaja u svom je iskazu naveo da nema saznanja o događaju iz vremena kad bi se to dogodilo, već da je za cijeli taj događaj oko Miroslava Subotića saznao iz novinskih napisa i nekih priča koje su bile vezane za događanja u 72. bojnoj a to da je bio konac 1992. i početak 1993. Nikakvo pisano izvješće da nije došlo do njega u lipnju 1992. niti drugi podatak vezan uz ovaj događaj.

U odnosu na dokumentaciju potpisanu od Maria Barišića a koja bi bila upućena njemu da nikad nije to vidio, da u to vrijeme nije ni postojalo organizacijski to mjesto na koje su izvješća naslovljena, odnosno da nije postojao zapovjednik krim. službe odnosno načelnik, te da sumnja u autentičnost tih izvješća i da su ta izvješća pisana naknadno.

U istrazi su ispitana i dva svjedoka, pripadnici zarobljenih vojnika tzv. Vojske RSK, koji su o događaju dali izjave, Nikola Nadoveza i Stevan Ćuk.

Svjedok Nikola Nadoveza u svom je iskazu naveo kako je bio mobiliziran u vojsci RSK. Tog 21.6. 1992. da su čuvali položaje u mjestu Ključ na Miljevačkom platou. Da su im kazali kako će doći profesionalna vojska iz Trbounja i zamijeniti ih je da je Hrvatska vojska krenula u oslobađanje Miljevačkog platoa. Kako im ta zamjena nije dolazila da su napustili položaje i pokušali bježati, ali u Širitovcima da ih je zatekla HV i njih oko 18 zarobila. Nekoliko njih da je pokušalo bježati pa da su dvojica ubijena na licu mjesta, a trojica da su bila ranjena i tako da je od njih 18 ostalo oko 15 jer su ta dvojica poginula a trećeg da su pronašli kad su se vratili skupljati mrtve. Brodom da su odvezeni do Skradina a zatim autobusom u zatvoru u Kuline. Dvojici ranjenih da je pružena pomoć u bolnici. Dana 23. lipnja da je njih 10-tak, otišlo na asanaciju, sakupljanje mrtvih na Miljevačkom platou, tako da su išli autobusom do Slapova Krke u pratnji 10 vojnih policajaca, brodom do Visovca i autobusom do Miljevaca. Tu da su kupili mrtve, pun kamion, više od 40 osoba. Kako nije bilo mekog terena za pokapanje, da su ih istovarili u jednu jamu u mjestu Drinovci. Na povratku da su se spustili do Nos Kalika, a onda brodom do Skradina i autobusom za Šibenik. Cijeli taj dan da je bilo maltretiranja, ponižavanja, pucanja, izivljavanja i drugih stvari. Stevan Ćuk da je plakao kao malo dijete zbog prijetnji jednog policajca koji ga je tako tukao da više nije mogao izdržati, a onda da je red došao na njega, pa da je ta osoba, koja je pokušala to učiniti u jednoj ogradi skočila na kamen i ozljedila zglob noge i zbog toga da je odustala od zlostavljanja. Dolaskom u Nos Kalik da su im najprije skinuli vezove jer su bili vezani za ruke i hodali u koloni. Nakon toga su oprali ruke od posla kojeg su obavljali. U pratnji da su uglavnom bili vojni policajci, da je bio tu njemu poznati Gojko Živković, da je čuo kad su ga zvali u toku hodanja i sakupljanja poginulih, te jedan Kalauz kojem ne zna ime ali bi ga mogao prepoznati. I tu na pristaništu na Nos Kaliku da su ih zlostavljali na razne načine i da zna da je ovom Miroslavu Subotiću koji je bio stariji, 57 godina, iz Ervenika, netko iz ove grupe vojnih policajaca kazao da se odmakne 30-40 metara i da je on to poslušao i odmaknuo se. To sve da je gledao jer da je bio bočno udaljen 10-tak metara od te grupe vojnih policajaca

koja ih je pratila. Oni svi da su bili u jednom krugu na jednom mjestu na toj udaljenosti od njega. Kako je sve to gledao da je vidio baš tog Gojka Živkovića koji je izvadio pištolj i opalio u pravcu Subotića cijeli šaržer iz pištolja. Bio je to pištolj kojeg su imali vojni policajci, ali ne zna koje marke. U tom trenutku da je vidio da je Subotić pao i odmah da mu je prišao vojni policajac Kalauz i rekao mu da okrene glavu, što da je i učinio. Kad je okrenuo glavu da je čuo još jedan metak i komentar, a da je komentirao upravo taj Gojko Živković kako ga je gađao u sljepoočnicu ali da ga je pogodio točno u oko. Odmah potom da je naređeno njemu, Ćuku i Pribojan Dragoljubu da otiđu tamo i kopaju jamu radi pokopa Subotića i da je vidio da je on zaista pogoden u oko. Da su iskopali jamu, da bilo dosta vode u njoj jer je u blizini rijeke, pa da su je isušili i zakopali Subotića koji je bio u SMB uniformi. Naime, da su u Kulinama bacili stare uniforme i dobili nove koje su bile čiste i da su svi imali SMB uniforme. Dok su kopali jamu da su pored njih bila tri vojna policajca, među kojima taj Kalauz kojeg zna i druga dvojica njemu nepoznatih. U trenutku kad je Gojko Živković pucao u Subotića da su to bili pojedinačni meci i pogodili ga po sredini tijela tako da je bio izbušen upravo oko trbušne šupljine i prsiju. Da se sjeća detalja da im je jedan od tih vojnih policajaca rekao da su iskopali veliku jamu i dao pištolj Stevanu Ćuku jer da ima mjesta za dva, da se on sam ubije, no da je došao neki policajac i kazao da je dosta za taj dan. Isto tako da se sjeća da je i Gojko Živković dolazilo gledati dok su pokapali. Dok je poslije toga prao ruke da mu je prišao Kalauz i rekao da mu duguje život, jer da je on trebao biti ubijen ali on to nije dao i da mu duguje život kojeg mu isto tako može i oduzeti. Pretpostavlja da je dogovor između njih bio da jednog moraju likvidirati, a da njega nisu jer je jedini bio s područja Šibenika. Da misli da je taj Kalauz govorio istinu jer da je doživljavao stalno situacije između života i smrti. Nakon tog razgovora s Kalauzom da je naišao brod i da su otišli prema Skradinu gdje ih je čekao kamion i da su se njime vratili u Kuline. Negdje 11. ili 12. 8. 1992. da su bili razmijenjeni, pušteni iz zatvora i da je nakon toga otišao u Beograd a zatim se vratio u Knin kod obitelji. Svjedok je nadalje pojasnio kako je upamtio upravo osobu po imenu Gojko Živković, pa kazao da su cijeli taj dan dok su bili u njihovoj pratnji vojni policajci njega zvali „Gojko“, Žika, Živkoviću“, tako da ga je upamtio s tim imenom i prezimenom. On da se taj dan isticao i da je to zaista bilo lako upamtiti, a s takvim ponašanjem da je nastavio dok su bili u zatvoru i pri odlascima u vojarnu kad su bili u njegovoj pratnji. Da je bilo teško odrediti tko je bio zapovjednik među ovim vojnim policajcima koji su ih pratili, jer da bi ujednom trenutku kazao da je on zapovjednik, netko drugi da bi ga opsovao i kazao da je on taj i da nisu mogli znati tko je pravi zapovjednik. Još jednu osobu koja je bila u pratnji da je zapamtio, izvjesnog Gotovca. Mora reći da su dolazile osobe koje nisu bile u njihovoj pratnji, pa dok su oni obavljali ove poslove znale ih maltretirati, to da su vjerojatno bile osobe koje su sudjelovale u oslobađanju Miljevaca. U pratnji da je bio i jedan Žura iz Dubravica koji je prije rata bio konduktor u Autotransportu. Tog Gojka Živkovića je opisao kao mršavog, štrkljavog, 1 do 5 cm nižeg od njega, s tim da je on visok 1,85 m i koliko se sjeća da je bio plave kose, te da bi ga mogao prepoznati sa sigurnošću. U situaciji kad je pucao na Subotića da su njih dvojica, Subotić i Živković bili okrenuti jedan prema drugome licem i da ga je prvi metak pogodio s lijeve strane i da je već tada vidio krv i njegov govor „ajme meni majko moja“ te da se počeo savijati u stranu a od četvrtog metka da je pao.

Prvu izjavu o ovome da je dao nekom predstavniku Međunarodnog crvenog križa u Kninu, a zatim da je kod njega došao neki čovjek koji se predstavio kao djelatnik državne sigurnosti i da on ispituje ratne zločine i tražio da mu da izjavu. To da je malo odbijao, no ovaj da mu je zagarantirao anonimnost, odnosno bez javnosti pa da mu je izjavu dao. Nakon par dana da mu je čovjek iz Metkovića donio novine u kojima je bila njegova izjava, a on da je tražio svog sina i neke podatke o njemu.

U istrazi je zamoljenim putem preko međunarodne pravne pomoći pred istražnim sucem Okružnog suda u Beogradu, Vijećem za ratne zločine ispitani svjedok Stevan Ćuk, koji je kritičnog dana bio u grupi ratnih zarobljenika. U svom je iskazu naveo kako je rođen u Biovčinom Selu, općini Knin. Tu da je živio u vrijeme kad su počeli sukobi na teritoriju Hrvatske te je bio angažiran u teritorijalnoj obrani. U to vrijeme da je imao 28 godina. Dana 21.6.1992. da je zarobljen u Širitovcima na Miljevačkom platou, ukupno njih 18 „teritorijalaca“ s tim što je nekoliko članova teritorijalne obrane poginulo u borbama. U pokušaju da se izvuku iz sela da je cijela grupa pa tako i on, uletjela u zasjedu i bila zarobljena. Sljedećih dana da su proživljavali strahovitu torturu. Da je bio nazočan i da je očevidad događaja kad je ubijen Subotić. Naime, da su zarobljeni 21.6.1992., a drugi ili treći dan iza da su vraćeni na Miljevački plato i to svi zarobljenici. Imena svih zarobljenika da se ne može sjetiti, da su to ljudi iz svih sela općine Knin, uglavnom stariji ljudi i da se sjeća Nikole Nadoveze, Miroslava Subotića, koji je bio iz susjednog sela, Momčila Popovića, Ilije Simića, Mladena Katića, Novaka Kovačevića, koji je bio nešto mlađi od njega. S tim ljudima da nije u kontaktu, neki od njih da su u Beogradu, Miodrag Nikolić je u Kovinu, Nikola Nadoveza u Kučevu i to u kolektivnom centru izbjeglica. Da su vraćeni na Miljevce kako bi pokupili tijela poginulih u borbama. Da misli da je bilo oko 10 sati prije podne, kad su ih kamionom, po prelasku Krke brodom dovezli na to područje. Zatim su po selima prikupljali leševe i da misli da su prikupili oko 60-tak tijela i onda su ih bacili u neku jametinu, za koju misli da je na području sela Širitovci. Kad su završili taj posao da su im stavili lisice na ruke, zatim da su ih kamionom prebacili do Krke. Po dolasku da su morali izaći iz kamiona i sa liscama na rukama su prilazili rijeci da se napiju. Da su svu bili u jednoj gomili. Onako vezani da su prali ruke u rijeci i umivali se, koliko se moglo. U jednom trenutku da se Subotić izdvojio iz grupe, jedno 2-3 metra sa strane i da ga je gledao. On da se polako kretao. Da su bili okruženi hrvatskim vojnim policajcima i da su i jedni i drugi bili okrenuti prema rijeci. Nije mogao shvatiti zašto se Subotić odvaja iz grupe, ali da to nije bilo nikakvo bježanje, jer da nije ni mogao pobjeći iz okruženja hrvatskih vojnika. Bila je tišina, nitko nije govorio i samo odjednom, a u tom trenutku da nije gledao prema Subotiću, da se čuo pucanj. Vidio je jednog od tih vojnika, držao je ispruženu ruku s pištoljem u ruci prema Subotiću i odmah nakon prvog hica ispalio još 5-6 hitaca u njega. Subotić da nije pao od prvog pucnja, poslije više pucnjeva je pao i kad je pao više nije pokušavao da se pridigne niti je bilo što rekao. Ovaj koji je pucao da je rekao, kad je Subotić već pao „jeste li vidjeli da je počeo bježati“. Da su bili uplašeni, a pošto je njegovo pitanje bilo upućeno njima da su shvatili da moraju potvrdno odgovoriti i onda su rekli da su vidjeli. Ostali hrvatski vojni policajci nisu ništa posebno reagirali u prvom trenutku, da se sjeća da je jedan od njih rekao da je dosta ubijanja i da su im naredili da ga zakopaju. Tu pored Krke, na tom mjestu gdje je ubijen da su iskopali rupu i zakopali Subotića a to da je 10 metara od Krke. Ti vojni policajci da nisu imali neka posebna obilježja da bi se vidjelo tko nosi koji čin. Da bi rekao da je jedan od njih bio nadređen ostalima ali da to nije ovaj koji je tada pucao u Subotića. Ne sjeća je li netko prilazio tijelu Subotića koje ležalo i pucao u njega. Ne može tvrditi da to nije bilo, ali se toga ne sjeća. Taj grob u kojeg u zakopali Subotića su kopala njih trojica, ali da nije siguran tko je s njim kopao i dok su kopali skinuli su im lisice. Nije se mogao sjetiti je su li i ostalima skinuli lisice ili nisu, ali da se sjeća da su na brodiću bili ponovno svezani i vraćeni u Šibenik. Imena tih vojnih policajaca ne zna. Nadalje, svjedok je govorio i o postupanju prema njemu tijekom zarobljenništva, pa je kazao da su u to vrijeme bili svaki dan i noć prebijani. Da je čuo komunikaciju između tih osoba po imenu ali ih nije zapamtio. Kao i svi zarobljenici u tim situacijama da je morao držati glavu stalno pognutu prema zemlji, da nisu smjeli gledati u te vojnike tako da ne može opisati ni tog vojnog policajca koji je pucao u Subotića. Da bi rekao da je to bio jedan malo viši čovjek. U toj grupi vojnih policajaca da su bili ljudi od 25 do 30 godina, tako da je i taj bio otprilike tih godina. U odnosu na ozljede na tijelu Subotića svjedok

je rekao da mu se čini da je od tih hitaca zadobio rane najvećim dijelom u predjelu grudnog koša, što mu je ostalo u sjećanju da je vidio kad su ga stavljali u grob.

Slijedom svega izloženog proizlazi da su okr. Ante Babac i okr. Mišo Jakovljević počinili kaznenog djelo na način kako im je to stavljeno na teret.

Dokazi izvedeni tijekom istrage nedvojbeno potvrđuju da je dana 21. lipnja 1992. u akciji oslobađanja područja Miljevacu zarobljena grupa od 18 neprijateljskih vojnika, pripadnika tzv. Vojske RSK, a među njima je bio i Miroslav Subotić pok. Obrada koji je upisan pod rednim brojem 9 u knjigu kod prijama u vojni zatvor, pa je dakle, Miroslav Subotić imao status ratnog zarobljenika na koji se primjenjuju odredbe Ženevske konvencija o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949., kao i odredbe Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije iz 1977. (Protokol I)

Nadalje da je 23. lipnja 1992. po prethodnoj zapovjedi dozapovjednika 113. brigade HV Davora Škugora o potrebi asanacije terena na području Miljevacu određena grupa od 12 radno sposobnih ratnih zarobljenika koji su iz vojnog zatvora uz pratnju desetine vojnih policajaca preveženi za područje Miljevacu gdje su izvršili asanaciju. Po povratku sa asanacije, na području Nos Kalika, u blizini pristaništa, dok su čekali na prijevoz da je ubijen ratni zarobljenik Miroslav Subotić, koji je tu na mjestu gdje je ubijen i pokopan. U navedenoj knjizi je uz njegovo ime svjedok Boršić upisao da je ostao na Miljevcima. Njegova smrt je navedena u Izvješću koje je zapovjednik vojne policije Zvonimir Cigić uputio 25. lipnja 1992. Zapovjedništvu 72. bojne i navodi se da je ratni zarobljenik Miroslav Subotić pokušao bijeg i da je smrtno stradao.

Zapisnik o ekshumaciji, obdukciji i provedeno sudskomedicinsko i balističko vještačenje potvrdili su da je Miroslav Subotić na tijelu imao dvije strijelne rane, jednu na području glave a drugu na desnom dijelu zdjelice. Ozljedom na desnoj bočnoj strani zdjelice da je moralo doći i od ozljede crijeva, pa je ta ozljeda označena kao teška i po život opasna, dok je ozljeda glave, koja započinje ulaznom strijelnom ranom desno sljepoočno i izlazom u lijevom čono-sljepoočnom dijelu teška i po život opasna i ozljeda zbog koje je oštećenik umro. U odnosu na sredstvo nanošenja ozljeda vještaci su utvrdili da je ozljeda desne strane zdjelice mogla nastati pucanjem bilo iz kratkog ili dugog vatrenog oružja, dok se kod ozljede glave kao sredstvo izvršenja isključuje kratko oružje, pa tako i naprobojniji pištolj marke „TT“.

Za okr. Antu Babca i Mišu Jakovljevića proizlazi da su bili na Miljevcima u desetini vojnih policajaca koja je osiguravala ratne zarobljenika. Okr. Ante Babac je prema iskazu Zvonimira Cigića zapovjednika Vojne policije bio određen za zapovjednika desetine. To da je okr. Babac bio zapovjednik desetine potvrđeno je i iskazom svjedoka Gojka Živkovića te Tomislava Mrkovića, dok su svjedoci Mario Barišić i Miro Petković iznijeli dvojbu tko bi bio zapovjednik desetine, odnosno je li to bio okr. Babac ili svjedok Živković. Međutim s obzirom na iskaz svjedoka Cigića, zapovjednika satnije koji je rekao da je njegova zapovjed da okr. Babac bude zapovjednik desetine bila jasna i konačna kao i da ga je ovaj po povratku izvijestio što se dogodilo, to je nedvojbeno utvrđeno da je upravo okr. Babac bio određen za zapovjednika desetine na osiguranju te grupe ratnih zarobljenika i da je u tom svojstvu postupao.

U odnosu na mjesto i okolnosti pod kojima je usmrćen ratni zarobljenik Miroslav Subotić proizlazi da se to dogodilo po povratku s asanacije u blizini pristaništa u Nos Kaliku.

Prema iskazima ispitanih svjedoka Živkovića, Cigića, Barišića, Badurine, Petkovića, Mrkovića proizlazi da je u oštećenika, ratnog zarobljenika Subotića pucao okr. Ante Babac. O tome je iskazao kao očevidac cjelokupnog događaja svjedok Živković te opisao da je okr. Babac bio ispred grupe na udaljenosti od 15-tak metara i da ga je vidio kako iz pištolja s te udaljenosti puca u oštećenika. Da je neke hlice čuo a da je dva ili tri vidio nakon čega je oštećenik pao i ostao ležati. Svjedok Badurina, također neposredni očevidac događaja opisuje da je u oštećenika pucao okr. Babac. Ostali svjedoci, pripadnici vojne policije o događaju znaju posredno, i to svjedok Cigić da ga je okr. Babac po povratku neposredno izvijestio da je ubio ratnog zarobljenika i da je ovaj ostao na Miljevcima. O okr. Babcu kao osobi koja je ubila ratnog zarobljenika se očituju i svjedoci Barišić, Petković i Mrković.

Ispitani svjedok Nikola Nadoveza u svom je iskazu kao osobu koja je pucala imenovao svjedoka Gojka Živkovića, te bi svoja prvotna saznanja o događaju i osobi koja je pucala od njega imao i svjedok Barišić. No s obzirom na to da ovaj svjedok tvrdi kako bi svjedoka Živkovića upamtio po tome što su ga cijelim putem zvali po imenu, nadimku, prezimenu, dok da ga ne pozna otprije, a svjedok Barišić iskazuje kako je upravo od tog svjedoka saznao da Gojka Živkovića zna otprije jer su zajedno radili, to se iskaz ovog svjedoka, kako je u suprotnosti sa ostalim iskazima, te naknadnim iskazom svjedoka Barišića ne može prihvatiti kao pouzdan. Pored toga njegov opis da je pucano iz pištolja i sve ozljede nanesene tim oružjem u suprotnosti je s rezultatima sudskomedicinskog i balističkog vještačenja. Svjedok Stevan Ćuk govori o tome kako je vidio da je jedan vojnik pucao u oštećenika, ali se ne očituje o osobi, te suviše navodi da su zarobljenici imali pognute glave i nisu smjeli gledati u vojnike.

U odnosu na okr. Mišu Jakovljevića jedino svjedok Gojko Živković govori o tome da je nakon što je okr. Babac pucao u oštećenika i ovaj pao istom prišao i iz poluautomatske puške ispalio na udaljenosti od pola metra hitac u njegovu glavu. O sudjelovanju te druge osobe u kaznenom djelu pored Gojka Živkovića iskazuje svjedok Barišić koji bi za to saznao od ratnog zarobljenika Stevana Ćuka, kao i od Roberta Nimca koji je brodom išao po zarobljenike, a koji mu je imenovao okr. Babca dok za drugu osobu nije htio reći o kome se radi. Od ostalih jedino ga spominje svjedok Cigić u smislu da je po povratku imao problema da je povraćao i da mu je odobren dopust.

U prilogu opisu događaja kojeg je dao svjedok Živković, dakle, da je u oštećenika pucao okr. Babac iz pištolja, a zatim okr. Jakovljević iz puške u glavu, ide nalaz i mišljenje vještaka, opis dvije prostrijelne ozljede na tijelu oštećenika, jedna na desnoj strani zdjelice koja je mogla nastati pucanjem bilo iz kratkog ili dugog vatrenog oružja te prostijelna ozljeda glave gdje je kao sredstvo izvršenja isključeno kratko oružje, pa i najprobojniji pištolj marke TT, što u cijelosti potvrđuje navedeni iskaz da je okr. Babac pucao u oštećenika iz pištolja, a zatim okr. Jakovljević iz poluautomatske puške iz neposredne blizine u glavu.

Kroz iskaze se cijelo vrijeme navodi da je razlog ovakvom postupanju okr. Babca bilo to što je navodno oštećenik pokušao bježati. U tom smislu je zapovjednik VP Cigić sastavio izvješće od 25. lipnja 1992. koje je uputio Zapovjedništvu 72. bojne vojne policije a u istom je naveo kako je ratni zarobljenik smrtno stradao u pokušaju bijega.



Iz rezultata provedene istrage ne proizlazi da bi oštećenik pokušao bijeg. Naime, svjedoci Nadoveza i Ćuk iskazuju na to da su bili vezani, da su bili okruženi vojnim policajcima. Isto tako ni svjedoci Živković i Badurina ne opisuju da bi oštećenik bio u nekom bijegu, već da su okr. Babac i on stajali okrenuti jedan prema drugom, pa se s obzirom na mjesto događaja, činjenicu da su zarobljenici bili okruženi vojnim policajcima, da je u blizini rijeka i objektivno nije bilo prostora za bijeg, ovaj prikaz da je oštećenik pokušao bijeg koristi kao opravdanje ovakvog postupka.

Ženevska konvencija o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. uz odredbe čl. 44. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije iz 1977. štiti ratne zarobljenike i zabranjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava. U ovom su slučaju pripadnici Vojne policije, okr. Babac kao zapovjednik desetine i okr. Jakovljević kao pripadnik desetine vojnih policajaca prekršili ta pravila međunarodnog prava i počinili nasilje protiv života i tijela, ubojstvom ratnog zarobljenika, jer su obojica pucala u njega u namjeri da ga usmrte, te je oštećenik zadobio dvije prostrijelne ozljede koje su bile teške i po život opasne s tim da je neposredan uzrok smrti upravo ozljeda glave. Okrivljenici su postupanjem protivno odredbama navedene Konvencije i Protokola i ubojstvom ratnog zarobljenika, ostvarili obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

Slijedom izloženog ova je optužnica opravdana i na zakonu osnovana.

ZAMJENIK ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

  
Sanda Pavlović Lučić

Prilog: spis Kio-55/02